ŠPANĚLSKÝ HIT

PŘED TŘICETI ROKY, V LÉTĚ 1984, PŘEDSTAVIL SEAT KOMPAKTNÍ TYP IBIZA. OD TÉ DOBY PRODALA ŠPANĚLSKÁ ZNAČKA PĚT MILIONŮ VOZŮ IBIZA ČTYŘ GENERACÍ.

Ibiza vznikala v době, kdy SEAT procházel obdobím emancipace. Od počátku padesátých let vyráběl automobily odvozené z italských fiatů, po rozchodu s turínským koncernem, k němuž došlo v roce 1980, hledala španělská značka novou identitu.

V září 1982 uzavřel SEAT smlouvu o obchodní a výrobní spolupráci s Volkswagenem, o čtyři roky později se stal – vedle VW a Audi – třetí značkou německého koncernu.

Ibiza se zrodila ve spolupráci s renomovanými evropskými partnery. Tvary 3,65 m dlouhé třídveřové karoserie vznikly v turínském studiu

SEAT Ibiza v prvním třídveřovém provedení z léta 1984

Ibiza №1

První sériový exemplář vozu Ibiza na konci výrobní linky

Ital Design a není tajemstvím, že původně je Giorgetto Giugiaro nabízel značce VW pro golf druhé generace. Tentokrát ve Wolfsburgu neuspěl, ale dostal svolení, aby návrh poskytl Španělům.

Poháněcí ústrojí, vpředu napříč uložený zážehový čtyřválec OHC o objemech 1,2 a 1,5 l spojený s pětistupňovou převodovkou, bylo dílem firmy Porsche a neslo nápis System Porsche. Zkoušky prototypů probíhaly ve výzkumném a vývojovém středisku Porsche ve Weissachu a není bez zajímavosti, že se tam SEAT Ibiza potkával s prototypy budoucí Škody Favorit i sovětské Lady Samara. Na konstrukci a přípravě výroby samonosné karoserie španělského vozu se podílela německá karosárna Karmann.

Ibiza měla všechna čtyři kola zavěšena nezávisle, vpředu odpružena vinutými pružinami, vzadu příčnými zkrutnými tyčemi. Brzdy byly vpředu kotoučové a vzadu bubnové, s posilovačem, řízení hřebenové. Hmotnost vozu se pohybovala kolem 800 kg.

Čtyřválec 1193 cm^3 o výkonu 62 k (46 kW) uděloval kompaktnímu vozu největší rychlost 145 km/h, s větším motorem 1462 cm^3 Ibiza uháněla až 165 km/h. V sezoně 1985 Ibiza převzala úsporný diesel 1714 cm^3 turínského původu o výkonu 55 k (40,5 kW).

Počátkem roku 1986 debutovala nejlevnější Ibiza Junior poháněná zážehovým čtyřválcem OHV o objemu 903 cm^3 a výkonu 40 k (29 kW) převzatým z malého vozu Marbella.

Od podzimu 1986 se ibiza vyráběla nejen s třídveřovou, ale i s pětidveřovou karoserií. Na jaře 1988 nabídku korunoval model SXI, jehož čtyřválec 1,5 l dával se vstřikováním paliva rovných 100 k (74 kW), takže maximální rychlost překročila 180 km/h.

V březnu 1991 se v Ženevě objevila omlazená Ibiza New Style s novou maskou, nárazníky v barvě karoserie (přední se spoilerem), nástavci prahů a přepracovaným interiérem. Nadále si ovšem zachovala původní linie a také jediný stěrač čelního skla. Do jara 1993 vzniklo přes 1,3 milionu vozů SEAT Ibiza první generace.

Ibiza druhé generace už byla vyvinuta v rámci koncernu VW, takže využila jeho banku dílů a skupin. Slavila premiéru v květnu 1993 na autosalonu v Barceloně a stala se prvním vozem vyráběným ▷

Na podzim 1986 dostala ibiza i pětidveřovou karoserii

Ibiza SXI ročníku 1988 s motorem 1,5 l o výkonu 100 k

S novou tváří: vozy Ibiza New Style na snímku z jara 1991

Ibiza druhé generace debutovala v květnu 1993 v Barceloně

SEAT Ibiza Kit Car v plném tempu při Safari Rallye 1998

▷ v novém závodě Martorell. Do délky povyrostla na 3,8 m a mohla se pochlubit širokou paletou zážehových a vznětových motorů. Od čtyřválce 1043 cm^3 o výkonu 45 k (33 kW) až po dvoulitrový motor naladěný na 115 k (85 kW).

Naftové modely 1,9 D a 1,9 TD poháněla atmosférická a přeplňovaná verze dieselu 1896 cm^3 o výkonu 64 k (47 kW) a 75 k (55 kW). Sportovní svezení záhy nabídla Ibiza GTI, která se šestnáctiventilovým čtyřválcem 1781 cm^3 o výkonu 130 k (96 kW) dosahovala rychlosti 210 km/h.

V závěru sezony 1996, na oslavu prvního ze tří po sobě jdoucích vítězství v soutěžním mistrovství světa mezi dvoulitrovými vozy s jednou poháněnou nápravou, debutovala Ibiza Cupra (zkratka z Cup Racing). Poháněl ji šestnáctiventilový čtyřválec 1984 cm^3 naladěný na 150 k (110 kW), díky němuž jezdila rychlostí až 215 km/h a sprintovala z 0 na 100 km/h za 8,3 s. Tvrdší odpružení a šestnáctipalcová litá kola s obutím 195/45 VR 16 byla u tohoto modelu samozřejmostí. Hbité svezení ovšem nabízela i Ibiza GT vybavená turbodieselem 1896 cm^3

o výkonu 110 k (81 kW), jež uháněla přes 190 km/h a průměrně spotřebovala jen šest litrů nafty na 100 km.

V sezoně 1997 přišla na trh Ibiza vybavená čtyřstupňovou automatickou převodovkou v kombinaci se zážehovým čtyřválcem 1,6 l, na jaře 1999 prošla faceliftem. V květnu 2000 se stala lákadlem značky nová Ibiza Cupra, tentokrát s přeplňovanou verzí dvacetiventilového čtyřválce 1,8 l, naladěnou na 156 k (115 kW).

Komu ani to nestačilo, mohl se pokusit získat jeden ze dvou stovek exemplářů vozu Ibiza Cupra R v úpravě sportovního oddělení mateřské automobilky. V tomto případě dával přeplňovaný motor plných 180 k (132,5 kW). Poslední z více než 1,5 milionu vozů Ibiza druhé generace byly expedovány počátkem roku 2002.

Mezitím v prosinci 2001 slavila premiéru na boloňském autosalonu Ibiza třetí generace, jejíž zaoblené tvary navrhl Walter de Silva. Sympaticky vyhlížející vůz, dlouhý 3,96 m, dostal zcela nový podvozek a pestrou paletu benzinových i naftových motorů, přičemž výkon turbodieselu 1,9 TDI vzrostl až na 130 k (96 kW).

Není bez zajímavosti, že v letech 2003 a 2004 menší část produkce vozů SEAT Ibiza, asi 20 tisíc kusů ročně, vznikala na Slovensku, v bratislavském závodě koncernu VW.

V sezoně 2004 slavila Ibiza dvacáté narozeniny, celková produkce všech tří generací už tehdy dosahovala 3,3 miliony vozů. Zájem sportovně založených jezdců přitahovaly atraktivně vybavené modely FR (Formula Racing) a Cupra nabízené s turbodieselem 1,9 TDI o výkonu 130 a 160 k (96 a 118 kW) a s přeplňovaným zážehovým čtyřválcem 1,8 20V Turbo naladěným na 150 a 180 k (110 a 132,5 kW).

V únoru 2006 následoval facelift, nabídka tehdy čítala dvě desítky verzí. Koncem roku 2007 přibyla Ibiza Ecomotive s úsporným turbodieselem 1,4 TDI opatřeným filtrem pevných částic a emisemi sníženými na 99 g CO_2 na km. Do roku 2008 bylo vyrobeno přes 1,2 milionu vozů Ibiza třetí generace.

Předskokanem čtvrté generace byl v březnu 2008 v Ženevě představený koncept Bocanegra, pak už následovala zcela nová Ibiza s moderním podvozkem a svižným designem. Tak ji známe dodnes. ◁

Ostře nabroušená Ibiza Cupra druhé generace z roku 2001

Ibiza třetí generace s výrazně zaoblenou karoserií (2002)

Rodinné foto k jubileu: vozy SEAT Ibiza čtyř generací